

Forvaltningsrevisjon internkontroll med tjenester fra Værnesregionen - Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

09.09.2025

Saknr

32/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 23/110 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget støtter revisors anbefalinger og oversender rapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapporten om internkontroll med tjenester fra Værnesregionen til orientering
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp revisjonens anbefalinger ved å:
 - a. rapportere til kontrollutvalget om rutinen for oppfølging av tjenestene levert av Værnesregionen, om implementeringen og om vurdering av effekten.
 - b. utarbeide system for, å overvåke risiko ved kommunesamarbeid.
 - c. vurdere om andre internkontrolldata fra tjenestene levert av Værnesregionen kan gi bedre oversikt over effektiviteten i tjenestene.
 - d. orientere kontrollutvalget om status for de enkelte tjenestenes virksomhetsplaner.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en skriftlig rapport av oppfølgingen av punkt 2 innen 15.10.2025 for behandling på kontrollutvalgets møte 11.11.25.

Vedlegg

Kommunedirektørens uttalelse til endelig rapport fra forvaltningsrevisjon - internkontroll med tjenester fra Værnesregionen

Rapport - Forvaltningsrevisjon Internkontroll ved vertskommunesamarbeid

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon med tema internkontroll av tjenester fra Værnesregionen i sitt møte 15.02.2023. Prosjektplanen ble vedtatt i møte 06.09.2023.

Det er flere årsaker til at rapporten først ble levert i april 2025:

- Rapporten ble sendt til uttalelse hos kommunedirektøren første gang 13.09.2024. I møtet mellom revisor og kommunedirektøren ble det klart at det var uenighet om premissene rapporten var bygget på. Rapporten ble derfor ikke lagt frem for kontrollutvalget som planlagt.
- Det ble avholdt et nytt høringsmøte mellom revisor og kommunedirektøren 10.03.25. Referatet fra dette møte gjelder som kommunedirektørens uttalelse til rapporten og følger som vedlegg 2 i rapporten.
- På bakgrunn av møtet har revisor endret noen faktafeil. Delkonklusjoner, konklusjon og sammendraget er også endret noe etter kommunedirektørens uttalelse.

Kommunedirektøren har fått anledning til å uttale seg om den ferdige rapporten direkte til kontrollutvalget. Kommunedirektørens uttalelse er vedlagt saken.

Rapporten svarer ut tre ulike problemstillinger:

1. Har kommunedirektøren i Selbu et system for å ivareta internkontrollansvaret ved tjenesteproduksjonen som inngår i Værnesregionen?
2. Gir data fra internkontrollsystemet kunnskap om effektiviteten i tjenesteproduksjonen?
3. Hvilke muligheter har kommunedirektøren i Selbu til å påvirke tjenestene levert av vertskommunen?

Metode

Revisor har brukt intervjuer og dokumentgjennomgang som metode. En omfattende bruk av kunstig intelligens er mer nøye beskrevet i rapportens kapittel 1.4. Revisor påpeker at metodene anses som tilstrekkelig fordi de samlet sett gir en helhetlig forståelse av internkontrollsystemet.

Under behandler vi de tre problemstillingene hver for seg. Vi beskriver revisors funn og anbefalinger før vi trekker en konklusjon og gir sekretariatets anbefalinger til kontrollutvalget.

1. System for ivaretagelse av internkontrollansvar

Revisor har vektlagt følgende:

- Kommunen skal ha avtaler i forbindelse med kommunesamarbeidet
- Kommunen skal har rutiner for oppfølging og evaluering av tjenestene som leveres av Værnesregionen
- Kommunen skal gjennomføre regelmessige risikovurderinger av tjenestene som leveres gjennom Værnesregionen

Revisor har konkludert med at den overordnede avtalen i hovedsak dekker lovens krav, at rutinene for oppfølging er i ferd med å bli utarbeidet og at kommunen ikke foretar regelmessige risikovurderinger. Revisor oppsummerer i sin delkonklusjon at kommunedirektøren mangler system for ivaretagelse av sitt internkontrollansvar og har i den sammenheng to anbefalinger.

Kommunedirektøren anbefales å:

1. utarbeide en rutine for oppfølging av tjenestene levert av Værnesregionen
2. utarbeide system for å overvåke risiko ved kommunesamarbeid.

Konseks vurdering

Kommunedirektøren har arbeidet med å lage en rutine for å følge opp tjenestene fra Værnesregionen. Den skulle ferdigstilles i løpet av 2024. Kommunedirektøren bør rapportere til kontrollutvalget både om den ferdige rutinen, implementeringen av den og hvilken effekt den har hatt. Kommunedirektøren bør også etablere et system for å følge med på tjenester som leveres gjennom kommunesamarbeid. Formålet å fange opp forhold som kan ha betydning for leveransen eller for tjenestesamarbeidet. Vi har lagt revisors anbefalinger til grunn for vedtaket som gjelder kommunedirektørens system for å ivareta internkontrollansvaret.

2. Om internkontrolldata og effektivitet

Revisor har undersøkt om data fra internkontrollsystemet gir tilstrekkelig informasjon om effektiviteten i tjenestene på områdene:

- Finansielle data
- Personalressurser
- Operasjonelle data
- Brukertilfredshet
- Innovasjon og forbedringstiltak
- Målinger mot referansepunkt

Revisor påpeker at kommunen mangler måltall for tjenestene i Værnesregionen. Manglende systematikk gjør det vanskelig å si noe om utviklingen. Styringen av tjenestene i Værnesregionen er dialogbasert med uformell rapportering. Revisor anbefaler at kommunedirektøren etterspør mer internkontrolldata fra tjenestene levert av Værnesregionen.

Konseks vurdering

Rapporteringen fra Værnesregionen gir ifølge revisor ikke tilstrekkelig informasjon til å si noe om effektiviteten i tjenestene endres over tid. Revisor mener derfor at kommunedirektøren bør etterspørre mer data. Vi mener at kommunedirektøren, bør vurdere om det er nødvendig med mer data, eventuelt andre data for å ha oversikt over utviklingen i effektivitet. Vi foreslår derfor å endre revisors anbefaling i samsvar med dette.

3. Mulighet til å påvirke tjenesteleveransene

Revisor har ikke satt opp revisjonskriterier for denne problemstillingen, men gitt en beskrivelse av informasjon som er gjort tilgjengelig gjennom datainnsamling og intervju. Både kommunedirektøren og kommunalsjefene uttrykker at de kan påvirke tjenestene, eller bli hørt. Styringen utøves gjennom avtaler, samarbeid og møter kommunene imellom. Både kommunedirektør og kommunalsjefene gir i all hovedsak positiv tilbakemelding på at dette fungerer som tiltenkt. Revisor peker på det sårbare i at påvirkningsmuligheten til en viss grad er relasjonsbetinget, men har ingen anbefalinger på bakgrunn av denne problemstillingen.

Konseks vurdering

Revisor påpeker at det i avtalene står at hver enkelt tjeneste skal ha en virksomhetsplan, men har ikke kontrollert at slike planer finnes. Når samarbeidet er basert på tillit og til en viss grad er relasjonsbetinget, ville det vært fornuftig å styre arbeidet med å påvirke tjenesteleveransene med virksomhetsplaner. Vi anbefaler kontrollutvalget å be kommunedirektøren orientere om status for virksomhetsplanene for de enkelte tjenestene.